

NEDERLANDSE ORDE VAN ADVOCATEN

Ingediend per e-mail

Ministerie van Justitie en Veiligheid
t.a.v. de heer drs. S. Dekker

Den Haag, 15 september 2021

dossiernummer: 201328
uw kenmerk: 3392000
telefoonnummer: +31 (0)6 21 49 58 76
e-mail: e.kesler@advocatenorde.nl

Betreft: concept-wetsvoorstel tot wijziging van de Uitvoeringswetten EG-bewijsverordening en EG-betekeningverordening

Geachte minister,

Bij brief van 22 juni 2021 heeft u de Nederlandse orde van advocaten (NOvA) ter consultatie voorgelegd concept-wetsvoorstel tot wijziging van de Uitvoeringswetten EG-bewijsverordening en EG-betekeningverordening. De NOvA voldoet graag aan uw verzoek en heeft zijn adviescommissie burgerlijk procesrecht gevraagd te adviseren.

Bijgaand stuur ik u het advies van de adviescommissie. De algemene raad sluit zich aan bij de overwegingen van de adviescommissie en verzoekt u deze bij de verdere uitwerking te betrekken.

Met de meeste hoogachting,
namens de algemene raad,
b/a

mw. mr. R.G. van den Berg
algemeen secretaris

bijlage: advies van de adviescommissie burgerlijk procesrecht

Bezoekadres

Prinses Beatrixlaan 5
2595 AK Den Haag
Tel. 070 - 335 35 35

Postadres

Postbus 30851
2500 GW Den Haag

www.advocatenorde.nl

ADVIES

Aan:	algemene raad
Van:	wetgevingsadviescommissie burgerlijk procesrecht
Datum:	10 september 2021
Betreft:	Wijziging Uitvoeringswet EG-bewijsverordening, Uitvoeringswet EG-betekenningsverordening en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (uitvoering Bewijsverkrijgingsverordening en Betekenningsverordening)

SAMENVATTING

Conclusie

Met het wetsvoorstel worden de Uitvoeringswet EG-bewijsverordening, de Uitvoeringswet EG-betekenningsverordening en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering aangepast aan de nieuwe Bewijsverkrijgings- en Betekenningsverordeningen van 25 november 2020. De aanpassingen in die verordeningen zien met name op verdere digitalisering en technologische innovaties.

Kernpunten

- Uit de verordeningen vloeit voort dat aansluiting nodig is van nationale IT-systemen op het Europese e-Codex systeem, dat gebruikt gaat worden voor elektronische uitwisseling van verzoeken en kennisgevingen op grond van de verordeningen. Voor het ontwerpen en realiseren van deze aansluiting moeten voldoende tijd, mankracht en financiële middelen worden gereserveerd, om kostbare mislukkingen zoals met KEI te voorkomen.
- De adviescommissie heeft verder slechts commentaar op een aantal specifieke onderdelen van het wetsvoorstel. In het bijzonder plaatst de adviescommissie vraagtekens bij de gedachte dat verzending "per aantekende post" een verzendwijze is die kan worden aangemerkt als "snelste, meest geschikte alternatieve wijze van verzending" in het geval verzending via het digitale systeem niet mogelijk is.

CONSULTATIEREACTIE

Inleiding

1. In dit wetsvoorstel worden de Uitvoeringswet EG-bewijsverordening, de Uitvoeringswet EG-betekenningsverordening en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering aangepast aan de nieuwe Bewijsverkrijgings- en Betekenningsverordeningen van 25 november 2020.¹ De Bewijsverkrijgingsverordening (2020/1783) herschikt de EG-verordening 1206/2001, die de samenwerking tussen de gerechten op het gebied van bewijsverkrijging in burgerlijke en handelszaken regelt. Door deze herschikking moet de Uitvoeringswet EG-bewijsverordening uit 2004 worden gewijzigd. De Betekenningsverordening (2020/1784) herschikt de EG-verordening 1393/2007, die de betekening en kennisgeving in de lidstaten van stukken in burgerlijke of handelszaken regelt. De herschikte verordening 2020/1784 regelt dat lidstaten onderling gegevens uitwisselen via een gedecentraliseerd IT-systeem. Door deze herschikking moet de Uitvoeringswet EG-betekenningsverordening uit 2001 (gewijzigd in 2009) worden gewijzigd.
2. De aanpassingen zien met name op verdere digitalisering en modernisering door technologische innovatie (bijvoorbeeld het horen van getuigen via videoconferentie). Voor de elektronische uitwisseling van verzoeken en kennisgevingen op grond van de verordeningen zullen gerechten van de verschillende lidstaten moeten aansluiten op e-Codex, een digitale technische oplossing voor veilige online informatie-uitwisseling tussen bevoegde justitiële autoriteiten. Hiervoor wordt op Europees niveau referentie-implementatiesoftware ontwikkeld die gebruikt kan worden door de lidstaten om hun nationale IT-voorzieningen te laten aansluiten op e-Codex. In beide verordeningen is daarvoor een termijn gesteld van drie jaar na de vaststelling van de uitvoeringshandelingen door de Europese Commissie op uiterlijk 23 maart 2022. Dat betekent dat uiterlijk in 2025 de bepalingen in de verordeningen die gaan over de digitale werkwijze van toepassing worden. De rest van de bepalingen wordt op 1 juli 2022 van toepassing.

Consultatiereactie

3. De reactie van de adviescommissie is beperkt tot een aantal signaleringen:
  - Een eerste punt van aandacht is dat voor de aansluiting van de nationale IT-voorzieningen op het Europese systeem voldoende tijd en financiële middelen moeten worden vrijgemaakt, waarbij bovendien goed wordt geluisterd naar de behoeften en wensen van de ketenpartners. Hoewel er met de Tijdelijke Wet COVID-19 Justitie en Veiligheid op technisch vlak in korte tijd veel mogelijk is gemaakt, leert de ervaring dat daarvoor een aantal grote IT-projecten van de overheid en in de rechtspraak op een grote mislukking zijn uitgelopen. Dat moet uiteraard worden voorkomen.
  - Bij de Uitvoeringswet EG-bewijsverordening (artikel I, onderdeel E van het wetsvoorstel) staat dat artikel 6 komt te luiden:

---

¹ Verordening (EU) nr. 2020/1783 betreffende de samenwerking tussen de gerechten van de lidstaten op het gebied van bewijsverkrijging in burgerlijke en handelszaken (bewijsverkrijging) (herschikking van Verordening (EG) nr. 1206/2001) en Verordening (EU) 2020/1784 inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken (de betekening en kennisgeving van stukken) (herschikking van Verordening (EG) nr. 1393/2007).

Artikel 6

De snelste, meest geschikte alternatieve wijze van verzending als bedoeld in artikel 7, vierde lid, van de verordening, is de verzending per aangetekende post.

(De huidige tekst is: Artikel 6: Voor verzoeken en kennisgevingen uit hoofde van de verordening geldt als snelste wijze van verzending als bedoeld in artikel 6 van de verordening de verzending per fax, of, indien het aangezochte gerecht, het centrale orgaan of de bevoegde autoriteit heeft aangegeven een snellere wijze te aanvaarden, deze wijze.)

In de MvT (p. 7) staat hierover:

"(...) De verzending zal voortaan in de regel plaatsvinden via het digitale systeem. Indien dat niet mogelijk is wegens verstoring van het systeem, of wegens de aard van het betrokken bewijs of uitzonderlijke omstandigheden, vindt de verzending plaats via de snelste, meest geschikte alternatieve middelen op grond van artikel 7, vierde lid, van de Bewijsverkrijgingsverordening. Voor Nederland is dat verzending per aangetekende post met bericht van ontvangst. Als voorbeeld van een situatie waarin de aard van het bewijs elektronische verzending niet toelaat, wordt in overweging 12 bij de Bewijsverkrijgingsverordening genoemd de verzending van DNA of bloedmonsters. Als voorbeeld van uitzonderlijke omstandigheden wordt genoemd dat het omzetten van omvangrijke documentatie in elektronische vorm een onevenredige administratieve belasting zou betekenen voor de verzendende instantie of dat het originele stuk in papieren vorm nodig is om de authenticiteit ervan te beoordelen. In die situaties is een ontvangstbevestiging gewenst."

Ook met deze toelichting komt deze voorgestelde wijziging de adviescommissie onwenselijk voor. Verzending per aangetekende post is (in Nederland) niet betrouwbaar (meer) en anno 2021 geen verzendwijze die waar dan ook als "snelste, meest geschikte alternatieve wijze van verzending" kan worden aangemerkt. Verder is niet duidelijk wanneer sprake is van het voorbeeld dat wordt genoemd waarbij "het omzetten van omvangrijke documentatie in elektronische vorm een onevenredige administratieve belasting zou betekenen voor de verzendende instantie". Kan daar in deze tijden van vergaande digitalisering en geautomatiseerde scanmogelijkheden überhaupt nog van worden gesproken? In de gemiddelde civiele procedure zal het niet snel over duizenden pagina's gaan, en zelfs als dat wel het geval is, zou digitalisering mogelijk moeten zijn. Gezien de voorbeelden die in de MvT worden genoemd, ligt een onderscheid tussen verzending van bijvoorbeeld bloedmonsters of een alternatieve zending wegens verstoring van het systeem voor de hand.

Het lijkt de adviescommissie wenselijk dat een volwaardig alternatief voor de fax wordt opgenomen, dat wil zeggen een verzendwijze waarmee ook buiten kantooruren en onafhankelijk van een bezorgende partij en de (beperkte) postbezorging, kan worden verzonden. Verder dient buiten iedere discussie te zijn dat "aangetekende post" niet per definitie betekent dat PostNL moet worden gebruikt voor de verzending.

- De voorgaande opmerking geldt ook voor artikel II, onderdeel D van het wetsvoorstel met betrekking tot de Uitvoeringswet EG-betekenningsverordening. Uit de MvT (p. 11) blijkt dat ook hier als meest geschikte alternatieve wijze van verzending wordt aangemerkt de verzending per aangetekende post.

- Artikel II, onderdeel B van het wetsvoorstel voorziet erin dat aan artikel 2 van de Uitvoeringswet EG-betekenningsverordening een lid wordt toegevoegd dat bepaalt dat bij algemene maatregel van bestuur nadere regels kunnen worden gesteld voor de verzending als bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de verordening. De adviescommissie vraagt zich af of voldoende is gewaarborgd dat eventuele nadere regels werkbaar en betrouwbaar zijn.
- In de MvT is niet toegelicht waarom artikel 6 van de Uitvoeringswet EG-betekenningsverordening moet worden aangepast (artikel II, onderdeel I). Het voorstel luidt:

Onze Minister voor Rechtsbescherming stelt de vergoeding voor bijstand door een gerechtsdeurwaarder inzake de betekening of kennisgeving van uit een andere lidstaat afkomstige gerechtelijke of buitengerechtelijke stukken als bedoeld in artikel 15 van de verordening vast.

Over de kosten van betekening is duidelijkheid gewenst. De huidige tekst biedt die duidelijkheid, terwijl die tegelijkertijd ruimte biedt voor aanpassing van de vergoeding:

1. De vergoeding voor bijstand door een gerechtsdeurwaarder inzake de betekening of kennisgeving van uit een andere lidstaat afkomstige gerechtelijke of buitengerechtelijke stukken als bedoeld in artikel 11 van de verordening bedraagt € 65.
2. Onze Minister van Justitie kan het in het eerste lid bedoelde bedrag eenmaal per vijf jaar, te rekenen vanaf de datum van van toepassing worden van de verordening, wijzigen, indien daartoe gronden zijn.

De noodzaak van of reden voor de wijziging kan in de MvT nader worden toegelicht. Van de huidige regeling zou eventueel ook lid 2 kunnen worden aangepast om een aanpassing van de vergoeding te kunnen doen tegelijk met andere tariefswijzigingen.